

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: **Bc. et Bc. L. K.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Martinem Dirhanem
sídlem nám. Chvalova 1696/10, 130 00 Praha 3

proti
žalované: **Masarykova univerzita**
sídlem Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2022, č. j. MU-IS/49205/2022/1642617/Prf-16,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci soud posuzoval otázku zákonnosti ukončení studia žalobce na vysoké škole z důvodu nesplnění podmínek studijního a zkušebního řádu pro zápis do dalšího semestru ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

2. Děkan Právnické fakulty Masarykovy univerzity („děkan“) rozhodnutím ze dne 1. 3. 2022, č. j. MU-IS/49205/2022/1642617/PrF-6,
 - podle čl. 43 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity („SZŘ“) nepovolil žalobci výjimku z čl. 12 odst. 6 SZŘ, podle kterého žalobci nevzniklo právo zápisu do 12. semestru;
 - podle § 56 odst. 1 písm. b) a čl. 15 odst. 1 písm. b) SZŘ ukončil žalobci studium v magisterském studijním programu Právo a právní věda, obor Právo, ke dni právní moci rozhodnutí.
3. Rektor Masarykovy univerzity („rektor“) rozhodnutím ze dne 25. 10. 2022, č. j. MU-IS/49205/2022/1642617/Prf-16, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí děkana.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Žalobce namítal, že obě rozhodnutí postrádají obsahové a formální náležitosti rozhodnutí stanovené v § 67 - § 69 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Není v nich uvedeno, podle kterých hmotněprávních ustanovení bylo ve věci rozhodováno. Dle žalobce by se mohlo jednat o SZŘ a další směrnice děkana, nicméně SZŘ je dostupný ve velkém množství časových znění a z rozhodnutí není zřejmé, které znění bylo aplikováno. V rozhodnutí děkana dále chybí označení správního orgánu, což ve spojení s absencí procesního ustanovení zakládajícího příslušnost správního orgánu činí rozhodnutí nepřezkoumatelným. Ve výrokové části rozhodnutí děkana rovněž není řádně označen účastník řízení. Navíc je obecně vyžadováno, aby bylo rozhodnutí dostatečně jasné, určité a srozumitelné, jinak by mohlo být zrušeno pro nepřezkoumatelnost.
5. Obě rozhodnutí dle žalobce porušují základní zásady správního řízení. Především jde o zásadu zákonnosti, jejíž porušení vyplývá z výše uvedených porušení ustanovení o řízení včetně absence označení rozhodujícího správního orgánu, neboť tak nelze posoudit věcnou a místní příslušnost. Rozhodnutí děkana je v rozporu se zásadou rovnosti a zákazu diskriminace, neboť v jiných případech bylo o 3. žádosti o výjimku ze SZŘ rozhodnuto kladně, ačkoliv situace žalobce je závažnější. Navíc se o třetí žádost jednalo jen formálně. Materiálně šlo o žádost druhou, neboť jedna žádost souvisela pouze s komplikacemi při distančním způsobu výuky. Žalobce též nemohl vydání obou rozhodnutí předvídat, neboť se odchýlila od rozhodovací praxe; jedná se proto o projev libovůle.
6. Děkan vydal dne 15. 5. 2020 Pokyn Právnické fakulty MU č. 5/2020 k řešení technických problémů při distančním ukončování předmětů („pokyn 5/2020“) a dne 11. 1. 2021 Pokyn Právnické fakulty MU č. 2/2021 k řešení technických problémů při distančním ukončování předmětů („pokyn 2/2021“). Oba tyto pokyny kladou dle žalobce na studenty nesplnitelné požadavky a pojí s nimi jejich odpovědnost za připojení k internetu, za dostatečný hardware a software. Pokud jde o možnost využití počítačů Právnické fakulty nebo jiné součásti Masarykovy univerzity, která byla uvedena v čl. 2 obou pokynů, počítačové učebny byly v rozhodném období uzavřeny a nebylo možno těchto počítačů využít. Žalobce nedisponoval technickým vybavením, které by mu umožňovalo řádnou účast ve výuce, čímž mu bylo zcela odepřeno právo na účast ve výuce a možnost ukončit zapsané předměty v období tří na sebe navazujících semestrů počínaje osmým semestrem studia (jaro 2020). Žalovaná tak ve svém rozhodnutí přehlíží důvod, proč nemá žalobce předměty osmého semestru ukončeny. Žalobce přitom věnoval řešení technických problémů značnou časovou

dotaci. Navíc byly žalobci v tomto období vyměřovány poplatky za studium, čímž je posíleno jeho znevýhodnění (diskriminace) v přístupu ke vzdělání.

7. Rozhodnutí děkana se nesprávně a v rozporu s důkazy ve spisu opírá o závěr, že žalobce nevyužil individuální studijní plán („ISP“) k ukončení předmětů osmého semestru. Žalobce část těchto předmětů ukončil v režimu ISP, avšak u některých vyučujících se nesetkal s kladnou reakcí na prosbu o sdělení podmínek pro ukončení předmětu v režimu ISP a v jednom případě se mu nedostalo žádné reakce.
8. Žalobce ziskem 305 kreditů naplnil podmínky čl. 12 odst. 2 písm. c) a d) SZŘ. Tvrzení žalované, že žalobce v semestru podzim 2021 získal pouze 8 kreditů a nesplnil žádnou z podmínek čl. 12 odst. 2 SZŘ je proto v rozporu se skutečným stavem a důkazy. Žalobce získal pouze 8 kreditů proto, že kromě neukončených předmětů (pro něž bylo ukončeno žalobcovo studium) nejsou pro daný studijní obor k dispozici žádné smysluplné předměty. Žalobce úspěšně ukončil volitelné předměty značně nad rámec požadavků studijního plánu. Tyto důkazy jsou přehlíženy a rozhodnutí tak postrádá individualizaci.
9. Nesprávný je rovněž závěr správních orgánů, že dle údajů Informačního systému Masarykovy univerzity („IS MU“) žalobce nemá navzdory pokročilé fázi studia zvoleno a zaevidováno téma diplomové práce. Žalobce měl téma zvoleno a přihlášeno již v roce 2020 a také proběhla konzultace a konkretizace tématu. Následně však byl v důsledku vyhlášených opatření v souvislosti s pandemií a v důsledku absence odpovídajícího technického zázemí žalobci znemožněn kontakt s vedoucím jeho diplomové práce. Poté byl žalobce před ukončením studia z přihlášeného tématu vedoucím práce odhlášen.
10. V publikovaných pokynech k výuce předmětu MP904Z Právo životního prostředí II – seminář bylo stanoveno několik alternativních předpokladů pro úspěšné ukončení předmětu. S ohledem na události v osobní rovině žalobce zvolil možnost zápočtového testu namísto průběžných písemně zpracovaných seminárních úkolů. Možnost složit zápočtový test ale byla žalobci ze strany vyučující odepřena, což vedlo k neúspěšnému ukončení předmětu. K tomu žalobce navrhl provedení výsledku vyučující doc. JUDr. I. J., Ph.D.
11. K dalšímu zkrácení práv žalobce došlo tím, že jeho studium bylo pravomocně ukončeno až dne 18. 11. 2022. Přesto však již dne 6. 5. 2022 byl studijním oddělením udělen vyučujícím zákaz hodnocení žalobce. Ke splnění vytykánych studijních povinností tak nemohlo dojít, ačkoliv žalobce všechny nedostatky v průběhu jarního semestru napravil.
12. Žalobce shrnul, že v rozporu s § 1 písm. b) zákona o vysokých školách mu nebyl umožněn v souladu s demokratickými principy přístup k vysokoškolskému vzdělání a získání odpovídající profesní kvalifikace. Pokyny děkana zároveň došlo k omezení akademických svobod dle § 4 téhož zákona, neboť jimi byl uzavřen přístup k výuce. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí rektora i rozhodnutí děkana zrušil.

III. Vyjádření žalované

13. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě vyjádřila přesvědčení, že napadená rozhodnutí tvrzenými nedostatky netrpí. Ustanovení právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, v nich jsou uvedena. Webové stránky žalované obsahují všechny verze SZŘ; ta současná (účinná od 1. 3. 2022) se navíc od té předchozí (účinná od 2. 2. 2019) liší pouze doplněním distanční formy studia. Rovněž správní orgán a účastník řízení jsou v rozhodnutí děkana řádně označeni. Namítané porušení zásady zákonnosti je proto bezpředmětné. K porušení zásady rovnosti a zákazu diskriminace též nedošlo. Udělení výjimky je

rozhodováním na základě správního uvážení děkana, který zvážil veškeré okolnosti případu a své úvahy řádně vysvětlil. Na Právnické fakultě Masarykovy univerzity je při rozhodování o výjimkách v pregraduálním studiu postupováno tak, že maximální počet výjimek ze SZŘ dán není. Vždy je ale posuzována konkrétní žádost a důvody, které jsou příčinou neplnění studijních povinností. Třetí výjimka je obecně udělována výjimečně. Dále je přihlíženo k řetězení výjimek a ve vyšších semestrech také k plnění předmětů ve vazbě na diplomovou práci

14. Pokyny děkana nejsou nezákonné – opírají se o § 28 odst. 1 zákona o vysokých školách. Pokyny též nabízí řešení pro případy, kdy student nedisponuje dostatečným počítačovým vybavením. Možnost zapůjčení počítače však žalobce využil až v semestru jaro 2021. Z výpisu známek je nadto zřejmé, že žalobce se i během pandemických opatření účastnil výuky a plnil studijní povinnosti. Poplatky za studium byly žalobci vyměřeny v souladu s § 58 zákona o vysokých školách, žalobce jejich výši nespороval ani nepožádal o jejich snížení. Žalobce nedokládá konkrétní skutečnosti, které mu znemožnily realizaci ISP a pomíjí, že mu i poté byl povolen mimořádný zápis do semestru podzim 2021. O revizi hodnocení předmětu MP904Z Právo životního prostředí II – seminář žalobce požádal opožděně. Z historie editace záznamů o přihlašování k tématům diplomových prací dále vyplývá, že se žalobce dne 10. 2. 2020 přihlásil k možnosti volby vlastního tématu diplomové práce vypsaného doc. JUDr. P. L. Ph.D. Podmínkou zadání diplomové práce je však v takovém případě konzultace s budoucím vedoucím a předložení osnovy diplomové práce, což žalobce nesplnil. Pokud jde o získané kredity, pak dle žalované žalobce nesplňoval žádnou z podmínek dle čl. 12 odst. 2 SZŘ. Za podstatné však žalovaná považuje to, že žalobci bylo ukončeno studium podle čl. 12 odst. 1 SZŘ (pro neukončení všech opakovaných předmětů). Ostatní okolnosti byly žalovanou posuzovány pouze v souvislosti s žádostí o výjimku pro zápis do semestru jaro 2022. Žalobce nebyl omezen na svých právech a svobodách, pokud mu bylo po rozhodnutí děkana zamezeno v plnění studijních povinností – podle čl. 11 odst. 7 SZŘ student nezapsaný do předmětu nemá právo účastnit se jeho výuky a dalších studijních aktivit potřebných pro jeho absolvování.
15. Žalovaná závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Včasnost žaloby

16. Krajský soud v Brně původně žalobu odmítl pro opožděnost usnesením ze dne 23. 4. 2024, č. j. 31 A 8/2023-38. Vyšel přitom z doručky obsažené ve správním spisu, z níž vyplývá, že rozhodnutí rektora bylo pro žalobce připraveno k vyzvednutí dne 4. 11. 2022, a tudíž v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu se považuje za doručené desátým dnem od uložení, tj. 14. 11. 2022. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby tudíž uplynula dne 16. 1. 2023 [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“)]. Podal-li žalobce žalobu dne 18. 1. 2023, považoval ji soud za opožděnou.
17. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 26. 6. 2024, č. j. 4 As 85/2024-35, usnesení krajského soudu zrušil. S ohledem na tvrzení a důkazy navržené žalobcem považoval Nejvyšší správní soud závěry krajského soudu o opožděnosti žaloby za předčasné.
18. Krajský soud provedl k důkazu výzvu k vyzvednutí zásilky/potvrzení o převzetí zásilky, kterou žalobce přiložil ke kasační stížnosti. Z ní vyplývá, že rozhodnutí rektora sice bylo žalobci doručováno poštou v pátek 4. 11. 2022, avšak k vyzvednutí bylo připraveno až od pondělí 7. 11. 2022 od 10:00 hodin. Tím se žalobci podařilo relevantně zpochybnit údaj

obsažený na doručence ve správním spisu. Konec lhůty pro uplatnění fikce doručení rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu tak připadl na 17. 11. 2022, což byl ovšem státní svátek. Proto lhůta skončila následujícího dne 18. 11. 2024, kdy si současně žalobce rozhodnutí převzal [§ 40 odst. 1 písm. c) správního řádu]. Následující den počala běžet dvouměsíční lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí rektora, která skončila dne 18. 1. 2023. Jelikož žalobce v tento den doručil soudu žalobu prostřednictvím datové schránky, byla žaloba podána včas. Poněvadž byly splněny i další podmínky řízení, soud žalobu věcně projednal.

V. Posouzení věci

19. Soud ve věci nařídil jednání, při němž účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce doplnil, že v případě neúspěšně opakovaných předmětů nebyla s jejich vyučujícími řeč. Předmět MP1003K Diplomový seminář – projekt nemělo smysl plnit, pokud neměl ukončeny další předměty. K předmětu p991 Tělesná výchova – Posilovny uvedl, že v lednu a únoru byla požadována docházka dvakrát týdně. Žalobce měl v prosinci COVID-19, a proto nabral absence v lednu. K tomu se přidala těžká rodinná situace a žalobce neměl možnost absence dohnat. S vyučující se ale domluvil, že docházku doplní v následujícím semestru.
20. Soud předesílá, že je oprávněn napadené rozhodnutí přezkoumat pouze v rozsahu žalobních bodů. Čím je přitom žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu soud přistupuje a posuzuje jej. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobce (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
21. Správní orgány rozhodly jednak o nepovolení výjimky ze SZŘ, jednak o ukončení studia. Do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy patří dle § 6 odst. 1 zákona o vysokých školách i tvorba a uskutečňování studijních programů a organizace studia. Veřejná vysoká škola tak činí mimo jiné prostřednictvím SZŘ (§ 17 odst. 1 zákona o vysokých školách). Podle čl. 43 SZŘ žalované je děkan oprávněn udělit studentovi na základě jeho písemné a řádně odůvodněné žádosti výjimku z ustanovení SZŘ. Každý student pak má právo na řádný průběh studia; ten je vymezen jednak zákonem o vysokých školách a jednak vnitřními předpisy vysoké školy. Rozhodnutí o výjimce přitom představuje svým způsobem specifický, výjimečný postup jdoucí mimo obecně stanovená pravidla pro průběh studia. Nevyužil-li děkan tohoto svého mimořádného oprávnění povolit postup jdoucí právě mimo pravidla stanovená v SZŘ, přímo tím nezasáhl do subjektivního práva žalobce. Vydáním rozhodnutí o nepovolení výjimky dle čl. 43 SZŘ děkan coby správní orgán žalobci žádná práva ani povinnosti neuložil a taktéž ani nic nezměnil na jeho dosud existujících právech a povinnostech. Rozhodnutí děkana o nepovolení výjimky ze SZŘ proto nepředstavuje rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť v materiálním slova smyslu přímo nezasáhlo do práv žalobce. Rozhodnutím, které je možné na základě žaloby napadnout a přezkoumat v rámci správního soudnictví, protože zasahuje do právního postavení studenta, je až rozhodnutí o ukončení studia. Rozhodnutí o výjimce je pak z materiálního hlediska podkladovým rozhodnutím, které je přezkoumatelné soudem právě v řízení o žalobě proti rozhodnutí o ukončení studia za podmínky, že studium bylo ukončeno z důvodu, který věcně souvisí s předmětem rozhodnutí o výjimce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 52/2012-114, publ. pod č. 2974/2014 Sb. NSS, který se zabýval i rozpory v předcházející judikatuře Nejvyššího správního soudu).

22. Žaloba proti rozhodnutí o nepovolení výjimky ze SZŘ je tedy nepřipustná. Soud nicméně toto rozhodnutí přezkoumal jako podkladové rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. v rámci žaloby proti rozhodnutí o ukončení studia. Žaloba **není** důvodná.

V./A) Formální a obsahové nedostatky rozhodnutí

23. K obecné námitce, že obě napadená rozhodnutí postrádají obsahové a formální náležitosti vymezené v § 67 - § 69 správního řádu, může soud pouze ve stejné obecné rovině konstatovat, že takovou vadu předmětných rozhodnutí neshledal. Obě rozhodnutí odpovídají požadavkům uvedeným v těchto ustanoveních správního řádu.
24. Ke konkrétním tvrzeným nedostatkům pak soud uvádí následující. Podle § 68 odst. 1 správního řádu obsahuje rozhodnutí výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle § 68 odst. 2 věta první a druhá správního řádu se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Podle § 69 odst. 1 věta první správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.
25. Rozhodnutí děkana i rozhodnutí rektora obsahují v souladu s § 68 odst. 2 správního řádu ve výrokové části ustanovení právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno. V rozhodnutí děkana je konkrétně uvedeno, že o nepovolení výjimky z čl. 12 odst. 6 SZŘ bylo rozhodnuto podle čl. 43 SZŘ a o ukončení studia podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách ve spojení s čl. 15 odst. 1 písm. b) SZŘ. Ve výrokové části rozhodnutí rektora je pak odkaz na § 68 odst. 6 zákona o vysokých školách. Námitka žalobce je tedy zjevně nedůvodná. Uvádí-li žalobce, že není zřejmé, jaké znění SZŘ bylo v jeho případě použito, pak soud může jen konstatovat, že správní orgány jsou povinny rozhodovat podle právních předpisů ve znění platném a účinném v okamžiku rozhodnutí. V nyní projednávané věci se tedy jednalo o SZŘ ze dne 27. 6. 2017 ve znění dvou změn účinných od 2. 2. 2019 a 1. 3. 2022. Soud přitom provedl k důkazu SZŘ ve znění od 2. 2. 2019 i od 1. 3. 2022, přičemž ve vztahu k rozhodným ustanovením (čl. 11, 12, 15, 20 a 43) se tato znění v ničem neliší. Není tak zřejmé, jak mohlo být neuvedením konkrétního znění zasaženo do žalobcových práv.
26. Žalobce se rovněž mylí, pokud má za to, že v rozhodnutí děkana chybí označení správního orgánu. Na konci jeho písemného vyhotovení je vytištěno „doc. JUDr. Mgr. Martin Škop, Ph.D., děkan“ a v zápatí pak uvedeno „Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Veveří 70, 611 80 Brno“. Toto označení správního orgánu je dle názoru soudu zcela dostačující, neboť správní řád nestanovuje, že by název správního orgánu musel být obsažen výlučně ve výrokové části písemného vyhotovení rozhodnutí. Podstatné je, že z rozhodnutí je zcela zřejmé, který správní orgán je vydal. Žalobce má pravdu v tom, že v rozhodnutí děkana nejsou uvedena kompetenční ustanovení § 68 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 28 odst. 1 zákona o vysokých školách, podle nichž je děkan příslušný k rozhodnutí o ukončení studia. Soudu však není zřejmé, jak by tato okolnost mohla vést k pochybnostem o věcné či místní příslušnosti správních orgánů. Děkan Právnické fakulty Masarykovy univerzity a rektor Masarykovy univerzity jsou jedinečnými monokratickými správními orgány. V určitém

časovém okamžiku neexistuje více děkanů Právnické fakulty Masarykovy univerzity ani více rektorů Masarykovy univerzity s různou věcnou či místní působností. Argumentace žalobce by snad mohla připadat v úvahu v hypotetické situaci, kdy by byl proti úřadujícímu děkanovi či rektorovi zvolen současně jakýsi vzdoroděkan (vzdororektor) a vzniklo by děkanské (rektorské) schizma. Žalobce však v tomto ohledu ničeho netvrdí a ani soud v rámci své činnosti nezaznamenal, že by v rozhodné době k takovému vývoji na Masarykově univerzitě došlo. Námitka není důvodná.

27. Žalobce se mylí, tvrdí-li, že ve výrokové části rozhodnutí děkana není řádně označen účastník řízení. Na začátku výrokové části je totiž jasně uvedeno následující: „Účastník řízení: Bc. et Bc. L. K., nar. X, bytem X“. Ani tato námitka tedy není důvodná.
28. Konečně k obecnému tvrzení, že rozhodnutí má být dostatečně jasné, určité a srozumitelné, soud poznamenává, že obě rozhodnutí tyto podmínky splňují. Je z nich patrné, o čem bylo rozhodováno, jaké právní předpisy byly aplikovány a jaké důvody vedly děkana, resp. rektora, k jejich rozhodnutí. Tato rozhodnutí jsou srozumitelná a plně přezkoumatelná.

V./B) Porušení základních zásad správního řízení

29. Vzhledem k výše uvedenému je celkem zřejmé, že rozhodnutí děkana i rozhodnutí rektora nijak neporušují zásadu zákonnosti, jak namítá žalobce. K tvrzenému rozporu rozhodnutí děkana se zásadou rovnosti a zákazu diskriminace žalobce neuvádí žádné konkrétní okolnosti věci, z nichž by bylo možno takové porušení dovozovat. Z povšechného a ničím nepodloženého žalobcova konstatování, že v jiných případech bylo žádosti o třetí výjimku ze SZŘ vyhověno, přičemž v případě žalobce šlo materiálně o druhou výjimku a jeho důvody jsou závažnější, porušení uvedených zásad nevyplývá. Diskriminační pak není ani okolnost, že žalobci byly dle jeho tvrzení v průběhu studia vyměřeny poplatky za studium – ty jsou předvídané zákonem (§ 58 zákona o vysokých školách) a žalobce se proti nim případně může bránit samostatnou žalobou. Tvrdí-li žalobce, že se rozhodnutí děkana a rektora odchýlila od rozhodovací praxe, neuvádí, v čem se tak mělo stát, jaká konkrétní rozhodnutí by tuto praxi měla představovat. Není proto důvodná ani jeho námitka, že rozhodnutí nemohl předvídat a že jsou projevem libovůle.

V./C) Nezákonné pokyny děkana

30. Soud provedl k důkazu pokyny děkana 5/2020 a 2/2021, které se až na drobnou změnu v čl. 3 odst. 4 shodují. Jejich obsahem je postup při distančním ukončování předmětů zápočtem, kolokviem či zkouškou prostřednictvím odpovědníků v IS MU. Pokyny v čl. 2 ukládají studentům odpovědnost za připojení k internetu, hardware a software, jejichž parametry jsou blíže specifikovány v příloze. V případě, že studenti nedisponují potřebným zařízením, využijí počítačů fakulty nebo jiné součásti univerzity. V dalších člancích je stanoveno, za co odpovídá garant studijního předmětu a zkoušející. Rovněž jsou zde popsána řešení situací, kdy by došlo k technickým problémům při vyplňování odpovědníku.
31. V obecné rovině je děkan oprávněn k vydání takových pokynů podle § 28 odst. 1 zákona o vysokých školách, pokud se týkají akademické samosprávy a jsou v souladu se zákony a vnitřními předpisy univerzity a fakulty. Žalobce konkrétně nenamítá, že by pokyny byly v rozporu se zákonem nebo některým vnitřním předpisem, nicméně má za to, že tyto pokyny kladou na studenty nesplnitelné požadavky. Aniž by bylo třeba se zabývat otázkou přiměřenosti pokynů, musí soud konstatovat, že tyto pokyny se týkají výlučně ukončování předmětů zápočtem, kolokviem nebo zkouškou. Ze správního spisu ani z žalobních tvrzení

ovšem nevyplývá, že by žalobce měl problém s ukončením některého z předmětů distanční formou z důvodu nesplnitelných požadavků uvedených v pokynech. Žalobce namítá, že nedisponoval technickým vybavením, které by mu umožňovalo účast ve výuce. Účast na distanční výuce však tyto pokyny nijak neřeší. I kdyby soud shledal, že jsou pokyny nezákonné, nemělo by to žádný vliv na výsledek sporu, neboť napadená rozhodnutí nejsou na aplikaci těchto pokynů založena a žalobce ani nic takového nenamítá. Otázka, zda pokyny děkana došlo k omezení akademických svobod dle § 4 zákona o vysokých školách, je tedy pro posouzení věci nerozhodná.

V./D) Nezákonnost ukončení studia

32. Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách se studium ukončuje, nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu.
33. Podle čl. 20 odst. 1 SZŘ platí, že neukončil-li student zapsaný předmět úspěšně, je mu tento automaticky zapsán v nejbližším semestru, kdy se uskuteční jeho výuka (dále jen "opakovaný předmět"). Podle odst. 2 pak studentovi, který ani po vyčerpání možností podle čl. 18 odst. 2, respektive čl. 19 odst. 2, neukončil opakovaný předmět úspěšně, nevzniká právo zápisu do následujícího semestru (čl. 12).
34. Podle čl. 12 odst. 1 SZŘ student bakalářského nebo magisterského programu získává právo na zápis do následujícího semestru v daném studiu, jestliže současně
 - a) úspěšně ukončil všechny opakované předměty (čl. 20 odst. 1) zapsané v aktuálním semestru,
 - b) splnil podmínku zápisu do následujícího semestru podle odstavce 2,
 - c) nepřekročil dvojnásobek standardní doby studia určené pro tento program.
35. Podle čl. 12 odst. 6 SZŘ studentovi, jemuž v daném studiu nevzniklo právo na zápis podle odstavců 1 až 3 do následujícího semestru k poslednímu dni termínu pro tento zápis, je ukončeno studium podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona.
36. Podle čl. 15 odst. 1 písm. b) SZŘ se studium ukončuje nevzniknutím práva zápisu podle čl. 10 nebo čl. 12 nebo nesplněním podmínek podle čl. 22 a čl. 23, čl. 24, čl. 32 nebo čl. 33 [§ 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách]. Podle čl. 15 odst. 2 písm. b) SZŘ je dnem ukončení studia v takovém případě den, kdy příslušné rozhodnutí nabylo právní moci.
37. V nyní projednávané věci bylo žalobci ukončeno studium, neboť nesplnil podmínku obsaženou v čl. 12 odst. 1 písm. a) SZŘ (neukončil úspěšně všechny opakované předměty) a současně mu nebyla udělena výjimka pro zápis do semestru. Aby byl žalobce s žalobou úspěšný, musel by se buď ukázat nezákonným závěr žalované, že žalobce nesplnil podmínku dle čl. 12 odst. 1 písm. a) SZŘ, nebo by muselo být nezákonné podkladové rozhodnutí o výjimce.
38. Z rozhodnutí děkana vyplývá, že žalobce v semestru podzim 2021 úspěšně neukončil opakované předměty MP1003K Diplomový seminář – projekt, MP904Z Právo životního prostředí II – seminář, MV915K Správní soudnictví a p991 Tělesná výchova – Posilovny. Děkan nicméně zohlednil skutečnost, že žalobce požádal o povolení neopakovat předmět MV915K Správní soudnictví, a jeho zápis byl proto zrušen ke dni vydání rozhodnutí děkana. K odvolání žalobce rektor ve svém rozhodnutí označil výklad možností ukončení předmětu MP904Z Právo životního prostředí II – seminář provedený žalobcem sice za účelový,

nicméně možný. Uznal, že pokyny vyučující tohoto předmětu (doc. J.) byly nepřesné, a proto neukončení tohoto předmětu nedal žalobci k tíži.

39. Z práve uvedeného vyplývá, že důvodem ukončení studia žalobce bylo neukončení opakovaných předmětů MP1003K Diplomový seminář – projekt a p991 Tělesná výchova – Posilovny. Soud tak neměl důvod zabývat se otázkou ukončení předmětu MP904Z Právo životního prostředí II – seminář, a proto ani pro nadbytečnost neprováděl důkaz výsledkem doc. J. Ve vztahu k předmětům MP1003K Diplomový seminář – projekt a p991 Tělesná výchova – Posilovny, však žalobce v žalobě nic konkrétního nenamítal. Teprve při jednání se k těmto předmětům blíže vyjádřil, avšak soud k této jeho argumentaci nemohl přihlížet, neboť byla uplatněna po lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). I kdyby byl soud oprávněn tyto nové námitky zvážit, nemělo by to na výsledek sporu vliv. Žalobce uvedl zcela obecnou argumentaci bez konkrétních tvrzení a bez jakýchkoliv důkazů (s vyučujícími nebyla řeč, nasbírané absence neměl jak dohnat). K závěru o nezákonnosti rozhodnutí žalované pak jen těžko může vést přesvědčení žalobce, že předmět MP1003K Diplomový seminář – projekt nemělo smysl plnit.
40. Zbývající námitky žalobce uvedené v žalobě rovněž na zákonnosti závěru žalované o nesplnění podmínky uvedené v čl. 12 odst. 1 písm. a) SZŘ nic změnit nemohou (ostatně tato argumentace míří v zásadě na důvody pro neudělení výjimky ze SZŘ). Je totiž nerozhodné, zda žalobce splnil podmínky čl. 12 odst. 1 písm. b) SZŘ (počet kreditů) a v jakém rozsahu, neboť studium mu bylo ukončeno pro nesplnění podmínky uvedené v čl. 12 odst. 1 písm. a) SZŘ. Stejně tak z hlediska ukončení uvedených dvou předmětů nehraje roli, zda žalobce měl či neměl zvoleno a zaevidováno téma diplomové práce. Tvrzení potíže žalobce s účastí ve výuce prostřednictvím aplikace MS Teams v důsledku nedostatečného technického vybavení v semestrech jaro 2020 až jaro 2021, důvody neukončení předmětů osmého semestru či průběh jeho individuálního studijního plánu se rovněž mýlí s podstatou věci. Soud podotýká, že k účasti na předmětu p991 Tělesná výchova – Posilovny zjevně nebylo třeba počítačové vybavení. K předmětu MP1003K Diplomový seminář – projekt rektor v bodu 14 rozhodnutí uvedl, že tento předmět není rozvrhován a pravidelná účast na něm není vyžadována. Úspěšné neukončení těchto předmětů tedy nelze svádět na žalobcem tvrzené problémy. Soud tedy konstatuje, že závěr o nesplnění podmínky uvedené v čl. 12 odst. 1 písm. a) SZŘ byl zákonný a žalobní námitky proti němu nejsou důvodné.
41. Zbývá tak posoudit otázku zákonnosti podkladového rozhodnutí o neudělení výjimky ze SZŘ. Z úpravy této výjimky v § 43 SZŘ je zřejmé, že děkan disponuje při rozhodování o ní širokým správním uvážením, neboť zákon o vysokých školách ani SZŘ nestanoví žádná kritéria, jimiž by se měl řídit. I v takovém případě nicméně jeho úvaha podléhá soudnímu přezkumu. Děkan je totiž „omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl“ [usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-43, publ. pod č. 906/2006 Sb. NSS].
42. Soud připomíná, že na udělení výjimky ze SZŘ žalobce nemá právní nárok a ani nemůže legitimně očekávat, že mu taková výjimka bude udělena (srov. výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 52/2012-114). Skutečnost, že děkan i rektor postupovali v souladu s principy akcentovanými rozšířeným senátem Nejvyššího

správného soudu, je patrná z odůvodnění jejich rozhodnutí, kde jsou srozumitelně a dostatečně popsány důvody, proč k udělení výjimky ze SZŘ nedošlo. Tyto důvody jsou přitom zcela legitimní a závěry z nich vyvozené jsou logické. V úvahách děkana a zejména v podrobně odůvodněném rozhodnutí rektora tedy soud neshledává prvky libovůle, nerovnosti nebo diskriminace, ani zneužití správního uvážení, přičemž rozhodnutí jsou individualizovaná ve vztahu k žalobci.

43. Některá žalobní tvrzení se pak ani nesrovnávají se zjištěným skutkovým stavem. Z výpisu známek žalobce vyplývá, že i v semestrech jaro 2020 až podzim 2021 ukončoval řadu předmětů zkouškou i zápočtem, a nelze se proto ztotožnit s tím, že mu byla znemožněna účast ve výuce v důsledku technických problémů. Z historie editace tématu diplomové práce plyne že se žalobce dne 10. 3. 2020 přihlásil k vlastnímu tématu na katedře civilního práva a dne 9. 3. 2021 bylo přihlášení vedoucím smazáno. V době rozhodování děkana i rektora tedy žalobce žádné téma přihláшено neměl. Tvrzená nemožnost kontaktu s vedoucím diplomové práce v důsledku špatného technického vybavení neobstojí, neboť u jiných předmětů v této době žalobce tyto problémy buď neměl, nebo je vyřešil (a zkoušku či zápočet složil). Není ani zřejmé, proč si žalobce od žalované zapůjčil notebook až v semestru podzim 2021.
44. Ze správního spisu navíc vyplývá velmi přívětivý přístup Právnické fakulty Masarykovy univerzity ve vztahu ke studiu žalobce. Děkan žalobci povolil první výjimku ze SZŘ již dne 1. 3. 2018 a umožnil mu zápis do čtvrtého semestru, i když žalobce úspěšně neukončil dva opakované předměty. Následně správní spis obsahuje e-mailovou komunikaci mezi žalobcem a proděkankou pro studium v období od června do listopadu 2021 v souvislosti s problémy žalobce účastnit se výuky prostřednictvím aplikace MS Teams. Přestože žalobce začal tuto záležitost řešit až v průběhu zkouškového období, byl mu proděkankou povolen individuální studijní plán s tím, že předměty zapsané v semestru jaro 2021 může ukončovat po domluvě s vyučujícími i v průběhu letních prázdnin až do 10. 9. 2021. Ačkoliv žalobce tuto podmínku nesplnil, byla mu následně dne 5. 11. 2021 udělena děkanem druhá výjimka ze SZŘ a umožněn zápis do jedenáctého semestru (v tomto rozhodnutí děkan zohlednil též rodinnou situaci žalobce – úmrtí otce).
45. Podle názoru soudu tak byly ze strany žalované žalobci poskytnuty opakovaně nadstandardní podmínky pro splnění jeho studijních povinností. V projednávané věci se pak skutečně jedná o třetí výjimku ze SZŘ, neboť bez neudělení druhé by žalobce těžko mohl pokračovat ve studiu. Jestliže žalobce tyto nadstandardní podmínky nevyužil, nelze hledat pochybení na straně žalované. Ostatně studium na vysoké škole předpokládá, že student je schopen samostatně řešit své studijní povinnosti (srov. práva a povinnosti studenta obsažené v § 62 a 63 zákona o vysokých školách). Jestliže žalobce problém s účastí ve výuce komunikoval až ve zkouškovém období, případně nijak dále neřešil údajnou negativní reakci vyučujících na ukončení předmětů v rámci individuálního studijního plánu (např. kontaktováním jejich nadřízených nebo proděkanky pro studium), jdou tyto skutečnosti k jeho tíži. Sama skutečnost, že žalobce za dosavadní studium získal 305 kreditů a ukončil řadu volitelných předmětů, pak ani dle názoru soudu nemůže převážit výše uvedené okolnosti věci, které vedly děkana k neudělení výjimky ze SZŘ.
46. Za nezákonný pak soud nemá ani postup žalované spočívající v tom, že již dne 6. 5. 2022 byl studijním oddělením udělen vyučujícím zákaz hodnocení žalobce, ačkoliv rozhodnutí o ukončení studia dosud nenabylo právní moci. K tomu soud odkazuje na čl. 11 odst. 7 SZŘ, podle nějž vzniká studentovi zapsanému v daném semestru zápisem předmětu právo účastnit se všech součástí jeho výuky a dalších studijních aktivit potřebných pro jeho absolvování.

Student do semestru nezapsaný toto právo nemá. Žalobce v projednávané věci nesplnil podmínky pro zápis do semestru jaro 2022 (a ani mu v tomto ohledu nebyla udělena výjimka ze SZŘ). Proto mu ani nevzniklo právo účastnit se v semestru jaro 2022 výuky a ukončovat předměty. Žalobce tedy legálně nemohl „napravit nedostatky“ v tomto semestru. Zákaz hodnocení žalobce byl vydán v souladu s citovaným ustanovením SZŘ, a to bez ohledu na skutečnost, že rozhodnutí o ukončení studia dosud nenabýlo právní moci.

47. Soud dospěl k závěru, že rozhodnutími děkana a rektora nebyl porušen § 1 písm. b) zákona o vysokých školách, neboť žalobci byl umožněn přístup k vysokoškolskému vzdělání v souladu s demokratickými principy. Skutečnost, že žalobce tento přístup (za nadstandardních podmínek) nevyužil a nezískal odpovídající profesní kvalifikaci, nebyla způsobena nezákonným jednáním žalované.

VI. Závěr a náklady řízení

48. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 „s. ř. s.“.
49. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. prosince 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu